

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/19/4241

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	15.01.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	22.11.2019
Teabevaldaja	Tallinna Tehnikaülikool address: Ehitajate tee 5, 19086 Tallinn e-posti aadress: info@taltech.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: XXXXXX.XXXXXXXX@outlook.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna menetluse kestel on Tallinna Tehnikaülikool vaide esitaja teabenõudele vastanud, keeldudes teabenõude täitmisest ning põhjendanud keeldumist.**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja esitas 23.10.2019 Tallinna Tehnikaülikoolile (ülikool) teabenõude.
2. 30.10.2019 pikendas ülikool teabenõudele vastamise tähtaega 15 päeva võrra kuna ülikool pidi teabele juurdepääsu osas konsulteerima Euroopa Komisjoniga.
3. 22.11.2019 teatas ülikool, et kuna Euroopa Komisjonilt ei ole vastust veel saadud, siis vajavad nad teabenõudele vastamiseks täiendavat aega.
4. Kuna ülikool ei vastanud vaide esitajale seaduses sätestatud tähtaja jooksul, siis esitas vaide esitaja ülikooli tegevuse peale teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmise osas vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt edastas vaide esitaja 23.10.2019 Tallinna Tehnikaülikoolile (ülikool) teabenõude, milles soovis juurdepääsu dokumendile, mis oli registreeritud ülikooli dokumendiregistris aadressil <http://docs.ttu.ee/dokument/137803>.

30.10.2019 pikendas ülikool teabenõudele vastamise tähtaega tulenevalt AvTS §-st 19 viieteist tööpäeva võrra. Ülikool aga seaduses sätestatud tähtaja jooksul soovitud teavet ei väljastanud, vaid palus lisaaega teabenõudele vastamiseks põhjusel, et ei ole veel saanud Euroopa Komisjonilt vastust, kas tegemist on piiranguga teabega.

Vaide esitaja palus Andmekaitse Inspektsiooni kohustama ülikooli vastama tema teabenõudele ning väljastama teabenõudes soovitud dokumendid.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Tallinna Tehnikaülikool teatab vastuseks Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele järgmist:

Eraisik pöördus 23.10.2019 teabenõudega Tallinna Tehnikaülikooli poole. Eraisik sai ülikoolilt esialgse vastuse 30.10.2019. Ülikooli esialgses vastuses pikendati vastamise tähtaega 15 tööpäeva võrra, sest vastavalt avaliku teabe seaduse § 19 pidi Tallinna Tehnikaülikool dokumentide klassifitseerimise osas konsulteerima Euroopa Komisjoniga (REA).

Kuna Euroopa Komisjoni vastus viibis, siis saadeti 22.11.2019 Eraisikule kiri, et Euroopa Komisjoni vastus pole veel tulnud, mille tõttu viibib vastus ka tema teabenõudele.

02.12.2019 edastati Eraisikule vastus selle kohta, et tema poolt küsitud dokumente käsitleb Euroopa Komisjon projektiga seotud kommunikatsioonina. See tähendab, et need dokumendid on osa projektitoimikust ja on seetõttu juurdepääsetavad ainult konsortsiumile ning REA ja komisjoni töötajatele. Samuti sisaldas vastus viidet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1049/2001, üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele. Ülikool kinnitas, et käsitleb neid dokumente Euroopa Komisjoni poolt antud staatusest lähtuvalt.

Eraisiku mitmele täiendavale kirjale vastas ülikool 16.12.2019. Ülikool selgitas muuhulgas:

1. Euroopa Komisjon on kinnitanud, et projektiga seotud dokumendid on mõeldud ainult asutusesiseseks kasutamiseks.
2. Ülikool peab kogu kõnealuse projektiga seotud dokumentatsiooni (va lõpptulemust) konfidentsiaalseks tulenevalt projekti rahastuslepingust.
3. Projektiga seotud dokumentatsiooni all on mõeldud mitte ainult projekti kaasatud välispartnerite ja finantseerijate dokumentatsiooni, vaid ka ülikooli siseseid projektiga seotud dokumente, mille suhtes kehtib konfidentsiaalsuse nõue.
4. „Sisekasutus” tähendab konkreetse projektiga seotud isikuid. Ülikooli poolt kõnealuse projekti raames allkirjastatud konsortsiumilepingu kohaselt ei ole võimalik projektiteabe levitamine kolmandatele mitteseotud osapooltele.
5. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele nr 1049/2001 viidates selgitati juurde, et vastavalt artiklile 19 on määrus tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides, mille tõttu ei ole vajadust viidata avaliku teabe seadusele.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et Tallinna Tehnikaülikool on teabenõudele vastates järginud seaduses ettenähtud tingimusi. Teabenõude menetlemine pikenes dokumentide klassifitseerimise täpsustamise vajadusest tulenevalt. Teabenõude konkreetsed vastused on lisatud käesolevale kirjale.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide ese

AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõue täidetakse viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse § 19 lubab teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani kui teabenõuet on vaja täpsustada või teabe väljaselgitamine on aeganõudev. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega tuleb teabenõudjat teavitada viie tööpäeva jooksul.

Antud juhul on ülikool 30.10.2019 pikendanud teabenõudele vastamise tähtaega 15 tööpäeva võrra põhjusel, et dokumentide klassifitseerimise osas on vaja konsulteerida Euroopa Komisjoniga. Siinkohal juhin ülikooli tähelepanu sellele, et AvTS § 19 kohaselt saab teabenõudele vastamise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani, mitte 15 tööpäeva võrra.

Kuna vaide esitamise ajaks oli möödunud rohkem kui 15 tööpäeva ning ülikool ei olnud veel teabenõudele vastanud (väljastanud teavet ega keeldunud teabe väljastamisest), siis on käesoleva vaide esimeks teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmine. Antud juhul ei ole vaide esimeks see, kas teabenõude täitmisest on keeldunud õiguspäraselt või mitte või kas juurdepääsupiirangud on kehtestatud õiguspäraselt, kuna selles osas ei ole vaidet esitatud.

Teabenõudele vastamine

Kuigi avaliku teabe seaduse kohaselt ei ole võimalik teabenõudele vastamise tähtaega pikendada rohkem kui 15 tööpäevani, siis haldusmenetluse seaduse käsiraamatus selgitatu kohaselt ei ole seaduses sätestatud menetlustähtaja ületamine õigusvastane, kui viivitus on tingitud asutusest sõltumatutest asjaoludest, sh kui esinevad menetlust takistavad asjaolud¹ (siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et teabenõudele vastamise puhul on tegemist haldustoiminguga, millele kohaldub ka haldusmenetluse seadus).

Edastatud dokumentidest nähtub, et antud juhul on teabenõudele vastamise tähtaja ületamine olnud tingitud sellest, et ülikoolil oli dokumendile juurdepääsu osas vaja konsulteerida Euroopa Komisjoniga ning vastust ei saadud teabenõudele vastamise tähtaja jooksul. Samas on ülikool vaide esitaja kirjadele vastanud ning selgitanud tehtud toiminguid ning vastamise viibimise põhjuseid.

Inspektsioonile arusaadavalt soovis vaide esitaja juurdepääsu Euroopa Komisjoni dokumendile, millele juurdepääsu reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1049/2001. Nimetatud määruse artikkel 5 kohaselt kui liikmesriik saab taotluse tema valduses oleva dokumendi kohta, mis on pärit mõnelt institutsioonilt ning kui ei ole ilmne, kas dokument tuleb avaldada või ei tohi seda avaldada, konsulteerib liikmesriik asjaomase institutsiooniga, et teha otsus, mis ei sea ohtu määruse eesmärkide saavutamist.

Eeltoodust tulenevalt tuleb asuda seisukohale, et antud juhul ei olnud tähtaja ületamine õigusvastane, kuna eeltoodud määrusest tulenevalt oli ülikoolil kohustus konsulteerida enne dokumendi avalikustamist Euroopa Komisjoniga ning vastuse viibimine ei sõltunud ülikoolist.

Isegi juhul kui ülikool oleks teabenõudele vastamise tähtaega ületanud õigusvastaselt, siis on ülikool teabenõudele vastanud 02.12.2019 ning täiendavalt 16.12.2019, milles on keeldunud teabe väljastamisest põhjusel, et *Euroopa Komisjon on kinnitanud, et projektiga seotud dokumendid on mõeldud ainult asutusesiseseks kasutamiseks. Kuna antud juhul oli vaide esimeks ainult teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmine ning vaide esitaja ei ole esitanud*

---

¹ A.Aedmaa, E.Lopman jt „Haldusmenetluse käsiraamat“. Tartu Ülikooli kirjastus 2004, lk 123

pretensioone peale teabenõude täitmisest keeldumist teabenõude täitmisest keeldumise või ebaseaduslikult kehtestatud piirangute osas, siis inspeksioon ei võta seisukohta teabele juurdepääsu kehtestamise õiguspärasuse osas, kuna selles osas ei ole valet esitatud. Lähtudes asjaolust, et menetluse kestel on vaide esitaja teabenõudele vastatud ning keeldutud teabenõude täitmisest ning põhjendatud keeldumist, siis on vaide ese ära langenud, mistõttu jääb vaide rahuldamata.

Väljaspool vaidemenetlust pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et kui ülikool on saanud dokumendi teiselt asutuselt, millele on kehtestatud juurdepääsupiirang teise asutuse poolt, siis ei ole ülikoolil õigust ilma teise asutuse loata sellist dokumenti teabenõude korral väljastada, olenemata sellest, kas piirang on kehtestatud õiguspäraselt või mitte. Nimelt sätestab AvTS § 38 lg 3, et asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabele on juurdepääsuõigus riigi- ja kohaliku omavalitsuse ametnikul oma tööülesannete täitmiseks. Seda teavet ei tohi edastada kolmandatele isikutele juurdepääsupiirangu kehtestanud asutuse loata. Antud juhul puudub inspeksioonil ka järelevalvepädevus Euroopa Komisjoni poolt kehtestatud piirangute õiguspärasuse üle. Kuigi ülikool on viidanud piirangu alusena eeltoodud määrusele nr 1049/2001, siis olukorras kus välisriigi asutus on tunnistanud dokumendi/teabe piiranguga teabeks, on avaliku teabe seaduse kohaselt piirangu aluseks AvTS § 35 lg 1 p 3.

Lisaks pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et teabenõude korras teabe küsimisel on kõigil ühesugused õigused olenemata sellest, kas tegemist on asutuse töötajaga või asutusevälise isikuga. Ehk siis teabenõude korras teabe küsimisel ei ole vaide esitajal teabe saamiseks suuremad õigused kui ükskõik kellel asutusevälisel isikul. See, kellel on asutuse töötajatest asutuse dokumendiregistris registreeritud (piiranguga) dokumentidele mis ulatuses juurdepääs, seda otsustab asutus vastavalt teadmismisvajadusest ning selle üle inspeksioon järelevalvet ei teosta.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel